

**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»**

**Факультет початкового навчання
Кафедра педагогічних технологій початкової освіти**

Балакірєва В. А.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для практичних занять та самостійної роботи студентів
з навчальної дисципліни «Методологія та технології наукового дослідження в
галузі початкової освіти»**

Для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
галузі знань А Освіта
спеціальності А3 Початкова освіта

Одеса – 2026

УДК: 37.012:373.3(072)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського (протокол № 10 від «26» лютого 2026 року)*

Рецензенти:

Зорочкіна Тетяна Сергіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової і спеціальної освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;

Пальшкова Ірина Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогічних технологій початкової освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Балакірєва В.А. Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань А Освіта спеціальності А3 Початкова освіта з навчальної дисципліни «Методологія та технології наукового дослідження в галузі початкової освіти» денної та заочної форм навчання. Одеса : Університет Ушинського, 2026. 41 с.

Методичні рекомендації укладені відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта» та робочої програми навчальної дисципліни «Методологія та технології наукового дослідження в галузі початкової освіти» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань А Освіта спеціальності А3 Початкова освіта денної та заочної форм навчання.

Рекомендації розроблені для ознайомлення здобувачів зі структурою та змістом навчальної дисципліни, теоретичними аспектами курсу, призначені для планування, підготовки та проведення практичних занять та самостійної роботи.

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Навчально-тематичний план дисципліни.....	7
3. Програма навчальної дисципліни.....	8
4. Теоретичні аспекти дисципліни.....	9
5. Плани практичних занять.....	17
6. Самостійна робота.....	28
7. Індивідуальна робота.....	33
8. Критерії та шкала оцінювання.....	36
9. Методичне забезпечення навчальної дисципліни.....	40
10. Список рекомендованої літератури.....	40

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Методологія та технології наукового дослідження в галузі початкової освіти» є складовою частиною професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. Засвоєння означеної дисципліни дасть можливість сформувати у студентів наукові поняття про методологічні основи та філософію наукового пізнання; дизайн, теоретичні технології та стратегії дослідження; технології емпіричного дослідження та інструментарій; технології кількісного та якісного аналізу даних; технології звітності, впровадження та публікації.

Мета навчальної дисципліни: формування у магістрантів системної дослідницької компетентності, необхідної для самостійного проєктування, організації, проведення та оформлення науково-педагогічних досліджень; оволодіння методологічною культурою та технологіями застосування сучасних кількісних, якісних та змішаних методів для ефективного розв'язання актуальних проблем, пов'язаних із реформуванням початкової освіти в контексті Нової української школи (НУШ), та успішного написання і захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 7. Володіти традиційними та інноваційними технологіями організації і проведення методичної роботи за напрямками, обумовленими посадовими обов'язками вчителя початкової школи.

ПРН 9. Організовувати та брати участь в проведенні семінарів, конференцій, педагогічних читань, виставок, конкурсів, у розробленні навчально-методичних матеріалів.

ПРН 10. Володіти сучасними тенденціями, закономірностями розвитку технологій, методики викладання; сучасними науково-методологічними та педагогічними засадами, на яких побудовані навчальні курси; особливостями сучасних інноваційних технологій та методиками їх втілення в освітній процес.

Очікувані результати навчання дисципліни: Унаслідок вивчення навчальної дисципліни студенти мають:

знати:

- Базові філософські парадигми та рівні методології (загальнонауковий, конкретно-науковий) та їхній вплив на вибір дослідницької стратегії.
- Сутність, взаємозв'язок та правила коректного формулювання методологічних категорій магістерського дослідження (об'єкт, предмет, гіпотеза, наукова новизна, теоретичне значення).
- Основні типи дослідницьких стратегій (кількісні, якісні, змішані) та критерії їхнього вибору (наприклад, коли застосовувати Case Study або Action Research).
- Критерії якості діагностичного інструментарію: валідності (змістова, конструктна) та надійності (внутрішня узгодженість).
- Основи математичної статистики (описова, інференційна) та технології якісного аналізу (кодування, тематичний аналіз) даних.

- Етичні принципи, вимоги академічної доброчесності та стандарти оформлення (ДСТУ, міжнародні стилі цитування).

уміти:

- Самостійно формулювати та обґрунтовувати увесь методологічний апарат магістерської роботи.
- Здійснювати критичний аналіз та систематизацію наукових джерел, обґрунтовувати методологічні підходи та розробляти теоретичні моделі.
- Створювати та валідизувати авторські діагностичні методики (анкети, гайди інтерв'ю, тести) для роботи з різними категоріями респондентів у початковій освіті.
- Проєктувати та реалізовувати формуючий педагогічний експеримент або застосовувати змішані методи дослідження, забезпечуючи його чистоту та достовірність.
- Застосовувати методи математичної статистики для перевірки гіпотез, проводити якісне кодування даних та здійснювати тріангуляцію результатів.
- Коректно оформлювати теоретичний та емпіричний розділи роботи, формулювати наукові положення, що виносяться на захист, та презентувати результати дослідження.

й опанувати такі компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК 6. Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК 10. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології, опрацьовувати різні види інформації.

СК 12. Здатність до саморозвитку, творчості, самовизначення, самоосвіти, конкурентоздатність.

Міждисциплінарні зв'язки: *«Теорія та методика педагогічної діяльності», «Інноваційні технології у початковій освіті»*

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія та технології наукового дослідження в галузі початкової освіти» складена відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань А Освіта за спеціальністю АЗ «Початкова освіта».

Дисципліна «Методологія та технології наукового дослідження в галузі початкової освіти», яку здобувачі вищої освіти вивчають на першому році навчання денної та заочної форми навчання, містить лекції, практичні заняття, самостійну роботу здобувача, ІНДЗ та інші форми роботи. Завершується вивчення курсу складанням екзамену.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань А Освіта	Статус дисципліни: Обов'язкова	
Змістових модулів – 2		Мова навчання: українська	
		Рік навчання:	
		1-й	1-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: <i>доповідь</i>	Спеціальність: <i>А3 Початкова освіта</i>	Семестр:	
Загальна кількість годин – 90		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		10 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		50 год.	74 год.
		Індивідуальні завдання:	
10 год.	10 год.		
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3 % / 66,7 %

для заочної форми навчання – 10 % / 90 %

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «Методологія та технології наукового дослідження в галузі початкової освіти»

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усь ого	л.	п.	с.р.	інд	усь ого	л.	п.	с.р.	інд
1	2	3	4	5	6	2	3	4	5	6
Змістовий модуль I. Методологія та проєктування дослідження.										
Тема 1. Методологічні основи та філософія наукового пізнання.	16	2	4	10		16	1	2	14	
Тема 2. Дизайн, теоретичні технології та стратегії дослідження.	16	2	4	10		16			15	
Разом за змістовим модулем 1	32	4	8	20		32	1	2	29	
Змістовий модуль II. Технології емпіричного дослідження та аналізу даних.										
Тема 3. Технології емпіричного дослідження та інструментарій.	16	2	4	10		16	1	2	15	
Тема 4. Технології кількісного та якісного аналізу даних.	16	2	4	10		16			15	
Тема 5. Технології звітності, впровадження та публікації.	16	2	4	10		16			15	
ІНДЗ	10				10	10				10
Разом за змістовим модулем 2	58	6	12	30	10	58	1	2	45	10
Усього:	90	10	20	50	10	90	2	4	74	10

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Методологія та проєктування дослідження.

Тема 1. Методологічні основи та філософія наукового пізнання. Сутність та функція наукового дослідження в педагогіці. Специфіка досліджень у галузі Початкової освіти. Рівні методології: Філософський (парадигми: гуманізм, синергетика), загальнонауковий (системний, діяльнісний підходи) та конкретно-науковий рівні. Категоріальний апарат магістерського дослідження: Технології коректного формулювання проблеми, об'єкта, предмета, мети, завдань та гіпотези. Етика наукового дослідження та академічна доброчесність. Концептуальні засади: обґрунтування теоретичної основи роботи (теорії, підходи, принципи).

Тема 2. Дизайн, теоретичні технології та стратегії дослідження. Дизайн дослідження: Вибір стратегії (кількісна, якісна, змішана) відповідно до гіпотези. Технології роботи з інформацією: Критичний аналіз наукових джерел, синтез та систематизація знань. Теоретичне моделювання: Технологія розробки педагогічної моделі (наприклад, моделі формування компетентності) як елемент наукової новизни. Огляд літератури (Literature Review): Технологія структурування та написання теоретичного розділу магістерської роботи. Типи дослідницьких стратегій: Специфіка Case Study (тематичне дослідження), Grounded Theory (обґрунтована теорія) та Action Research (дослідження дією).

Змістовий модуль II. Технології емпіричного дослідження та аналізу даних.

Тема 3. Технології емпіричного дослідження та інструментарій. Вимоги до емпіричних методів: Критерії валідності (відповідність меті) та надійності (точність) інструментарію. Методи їхньої перевірки. Технологія розробки авторських методик: Алгоритм створення опитувальників, анкет, тестів, орієнтованих на молодший шкільний вік. Методи збору даних: Технології проведення глибинного інтерв'ю, фокус-груп та спостереження. Специфіка роботи з батьками та вчителями. Педагогічний експеримент: Види, етапи (констатуючий, формуючий, контрольний) та технології забезпечення чистоти експерименту.

Тема 4. Технології кількісного та якісного аналізу даних. Основи описової статистики: Технології розрахунку середніх тенденцій (середнє, медіана, мода) та мір мінливості (стандартне відхилення). Технології перевірки гіпотези: Основи застосування статистичних критеріїв для виявлення значущості відмінностей між групами (параметричні/непараметричні). Кореляційний аналіз: Технологія визначення та інтерпретації зв'язків між педагогічними явищами. Технології якісного аналізу: Кодування даних, тематичний аналіз протоколів інтерв'ю та польових записів. Тріангуляція: Технологія інтеграції результатів, отриманих різними методами, для підвищення достовірності.

Тема 5. Технології звітності, впровадження та публікації. Інтерпретація результатів: Технології переходу від емпіричних фактів до теоретичних узагальнень та формулювання наукових положень, що виносяться на захист. Оформлення магістерської роботи: Вимоги до структури, оформлення бібліографії та цитувань за міжнародними стандартами. Звітність: Технологія написання обґрунтованих висновків та практичних рекомендацій для закладів початкової освіти. Апробація та впровадження: Технології підготовки матеріалів до публікацій у фахових виданнях (статті, тези). Публічний захист: Технології візуалізації даних, підготовки доповіді та ефективної відповіді на критичні запитання комісії.

4. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Методологічні основи та філософія наукового пізнання.

Наукове педагогічне дослідження – це процес систематичного, цілеспрямованого та об'єктивного вивчення явищ, закономірностей, процесів, методів і форм організації навчально-виховного процесу, спрямований на отримання нових знань про освіту, підвищення її ефективності та якості.

Методологія – це система принципів, методів, підходів і засобів організації та побудови теоретичної і практичної діяльності. У науковому пізнанні, зокрема в педагогіці, методологія структурована за ієрархічним принципом, поділяючись на кілька рівнів, кожен з яких має свою сферу застосування і ступінь загальності.

1. Філософський рівень методології

Це найвищий рівень, який задає світоглядні орієнтири та визначає загальні принципи пізнання, ставлення до світу та людини. На цьому рівні виділяють певні парадигми – системи фундаментальних наукових поглядів, цінностей і методів, прийнятих у науковому співтоваристві.

2. Загальнонауковий рівень методології

Цей рівень включає підходи та принципи, які мають міждисциплінарний характер і застосовуються у більшості наукових галузей (не лише у філософії чи педагогіці).

3. Конкретно-науковий рівень методології

Цей рівень включає методологічні принципи, підходи та методи, які застосовуються в межах конкретної науки або групи наук (наприклад, педагогіка, психологія, дидактика).

Всі три рівні методології є взаємозалежними: філософський рівень задає загальні орієнтири, загальнонауковий забезпечує міждисциплінарну логіку, а конкретно-науковий переводить це у площину практичного педагогічного дослідження.

Категоріальний апарат – це система ключових понять і логічних категорій, які визначають рамки, зміст та структуру наукового дослідження (НД). Його коректне формулювання забезпечує логічну послідовність НД, його наукову обґрунтованість та достовірність.

Проблема дослідження – це усвідомлена й чітко сформульована суперечність між існуючим станом знань/практики (що є) і необхідністю отримання нових знань/досягнення нового результату (що має бути).

Об'єкт – це процес або явище, що існує незалежно від дослідника і містить проблему.

Предмет – це конкретний аспект, властивість або зв'язок об'єкта, який безпосередньо вивчається.

Мета – це кінцевий, очікуваний результат, який має бути досягнутий у процесі дослідження.

Завдання – це конкретні кроки (етапи), які необхідно виконати для досягнення мети.

Гіпотеза – це науково обґрунтоване припущення, яке висувається для пояснення досліджуваного явища і потребує експериментальної перевірки.

Етика наукового дослідження та академічна доброчесність – це система моральних принципів, правил і стандартів, які регулюють діяльність науковців, викладачів та студентів. Їхнє дотримання є обов'язковою умовою для забезпечення довіри до науки, об'єктивності результатів та якості освітнього процесу.

Ключові порушення академічної доброчесності:

- Плагіат: Присвоєння авторства на чужі ідеї, тексти, графіки, дані чи інші результати без належного посилання на джерело.
- Самоплагіат: Повторне використання власних раніше опублікованих робіт чи їхніх частин як нових без відповідного посилання.
- Списування та обман: Використання сторонньої допомоги (шпаргалки, технічні засоби, допомога іншої особи) під час контрольних заходів.
- Фальсифікація результатів: Надання неправдивих даних про виконання навчального завдання (наприклад, підробка підпису про проходження практики).
- Необ'єктивне оцінювання: Свідоме заниження або завищення оцінки з мотивів, не пов'язаних із навчальними досягненнями.
- Порушення авторства (Ghostwriting): Включення до списку авторів осіб, які не зробили істотного внеску в дослідження, або виключення тих, хто такий внесок зробив.

Концептуальні засади дослідження – це система теоретичних положень, підходів, принципів і ідей, які складають його філософсько-методологічний фундамент. Обґрунтування концептуальних засад необхідне для забезпечення наукової обґрунтованості, логічної цілісності роботи та визначення стратегії дослідження.

Теоретична основа – це сукупність наукових ідей, концепцій та положень, які вже існують у науці і на які спирається дослідник.

Методологічні підходи – це найбільш загальні стратегії дослідження, які визначають погляд на об'єкт і процес його вивчення. Вони стосуються загальнонаукового рівня методології.

Принципи – це керівні правила, основні вимоги до організації та здійснення педагогічної діяльності, що випливають із загальних законів. Вони використовуються для розробки практичних рекомендацій та експерименту.

Тема 2. Дизайн, теоретичні технології та стратегії дослідження.

Вибір стратегії дослідження (кількісної, якісної чи змішаної) є ключовим етапом у дизайні педагогічного дослідження і повинен прямо відповідати поставленій гіпотезі та дослідницьким питанням.

Кількісна стратегія фокусується на вимірюванні змінних, використанні статистичного аналізу та встановленні загальних закономірностей чи зв'язків між змінними.

Якісна стратегія використовується для глибокого розуміння явища, дослідження досвіду учасників, контексту та формування теорій, коли змінна чи

зв'язок ще недостатньо вивчені.

Змішана стратегія поєднує як кількісні, так і якісні методи, забезпечуючи комплексніший та глибший погляд на проблему.

Критичний аналіз – це процес оцінки наукового джерела з точки зору його наукової цінності, достовірності, обґрунтованості та релевантності до теми дослідження.

Синтез – це логічна операція, спрямована на об'єднання отриманих у результаті аналізу частин знань у єдину цілісну систему, що має нову якість.

Систематизація – це впорядкування отриманої інформації, її класифікація та групування за певною логічною ознакою, що забезпечує її зручне використання.

Теоретичне моделювання – це метод наукового дослідження, який полягає у створенні та вивченні моделі (штучного аналога) реального педагогічного процесу чи явища. Його мета – спростити досліджуваний об'єкт, виявити його сутнісні зв'язки та спрогнозувати його функціонування.

Педагогічна модель – це логічно структурована система взаємопов'язаних елементів (блоків), яка відображає суттєві характеристики, закономірності та зв'язки освітнього процесу, що вивчається, і служить інструментом для його проектування, організації та вдосконалення.

Огляд літератури (Literature Review) – це критичний аналіз, систематизація та узагальнення існуючих наукових джерел за темою дослідження. Він є основою теоретичного розділу магістерської роботи, обґрунтовує актуальність проблеми, визначає ступінь її розробленості та виявляє недосліджені прогалини, які має заповнити ваша робота.

Дослідницька стратегія – це загальний план, який визначає логіку, процедури та методи дослідження для досягнення поставленої мети та перевірки гіпотези. У педагогіці та соціальних науках, окрім кількісного експерименту, широко застосовуються якісні та змішані стратегії, зокрема тематичне дослідження (Case Study), обґрунтована теорія (Grounded Theory) та дослідження дією (Action Research).

Тематичне дослідження (Case Study) – це стратегія глибинного та всебічного вивчення одного або кількох конкретних випадків (людини, групи, класу, школи, програми, події) у їхньому реальному життєвому контексті.

Обґрунтована теорія (Grounded Theory) – це систематична індуктивна стратегія, спрямована на генерування теорії, що походить безпосередньо з емпіричних даних (а не навпаки). Використовується, коли явище недостатньо досліджене або коли існуючі теорії не можуть його пояснити.

Дослідження дією (Action Research) – це стратегія, що поєднує дослідження, діяльність та навчання. Вона є практико-орієнтованою та здійснюється спільно дослідниками та практиками (вчителями, керівниками) з метою вирішення конкретної місцевої проблеми та вдосконалення власної практики.

Тема 3. Технології емпіричного дослідження та інструментарій.

Основні вимоги до емпіричних методів дослідження (тести, опитування,

спостереження, експерименти) визначаються двома ключовими критеріями: **валідністю** та **надійністю**. Ці критерії гарантують, що дослідницький інструментарій є коректним і точним для вимірювання досліджуваного явища.

Валідність (відповідність меті) – це міра того, наскільки інструментарій справді вимірює те, що він має вимірювати, відповідно до мети дослідження.

Надійність (точність, стійкість) – це міра того, наскільки інструмент дає послідовні, стійкі та повторювані результати за однакових умов.

Розробка авторських методик (опитувальників, анкет, тестів) для учнів молодшого шкільного віку має суттєву специфіку. Вона вимагає врахування вікових психологічних особливостей дітей (наочно-образне мислення, низький рівень рефлексії, швидка стомлюваність) та орієнтації на ігровий і практико-діяльнісний формат.

Методи збору даних – це інструменти, які дослідник використовує для отримання емпіричної інформації, необхідної для перевірки гіпотези та розв'язання завдань дослідження. У педагогіці широко застосовуються якісні методи, які дозволяють заглибитися у суб'єктивний досвід, мотиви та установки учасників освітнього процесу.

Глибинне інтерв'ю – це неформальна, але сфокусована розмова між дослідником та інформантом, метою якої є отримання деталізованої інформації про досвід, погляди, почуття та мотивацію співрозмовника щодо теми дослідження.

Фокус-група – це групове інтерв'ю, яке проводиться в умовах групової динаміки. Метою є вивчення колективних думок, норм, взаємодії та суперечностей, що виникають у процесі обговорення певної теми.

Спостереження – це систематичне, цілеспрямоване та планомірне сприйняття об'єкта дослідження. У педагогіці часто використовується для вивчення реальної поведінки, взаємодії та діяльності учасників.

Педагогічний експеримент – це метод наукового дослідження, який полягає в активному, цілеспрямованому втручанні дослідника у навчально-виховний процес з метою штучного створення умов для вивчення впливу певного педагогічного фактора (змінної) на результат навчання та виховання.

Педагогічний експеримент, як правило, проходить три послідовні фази:

А. Констатуючий етап (Початкова діагностика)

- **Мета:** Визначення вихідного стану досліджуваного явища (наприклад, рівень сформованості компетентності) у всіх учасників дослідження.
- **Діяльність:** Проведення початкової діагностики (тестування, анкетування, констатуючий зріз) у контрольній (КГ) та експериментальній (ЕГ) групах.
- **Результат:** Доказ однорідності (подібності) КГ та ЕГ за досліджуваним параметром до початку експерименту.

Б. Формуючий етап (Експериментальне навчання)

- **Мета:** Безпосередня перевірка гіпотези шляхом впровадження інноваційного фактора.
- **Діяльність:** В експериментальній групі застосовується нова методика (експериментальна змінна), тоді як у контрольній групі навчання проводиться за

традиційною (стандартною) методикою.

- Результат: Зміна досліджуваного явища в ЕГ під впливом експериментального фактора.

В. Контрольний етап (Підсумкова діагностика)

- Мета: Вимірювання кінцевого стану досліджуваного явища та оцінка ефективності впровадженої інновації.

- Діяльність: Повторне проведення тих самих діагностичних методик у КГ та ЕГ.

- Результат: Статистична перевірка значущості різниці між результатами КГ та ЕГ (доказ того, що різниця викликана саме експериментальним фактором, а не випадковістю).

Чистота експерименту (або його внутрішня валідність) – це впевненість дослідника в тому, що виявлені зміни викликані саме експериментальним фактором, а не зовнішніми, сторонніми впливами.

Тема 4. Технології кількісного та якісного аналізу даних.

Описова статистика (Descriptive Statistics) – це сукупність методів, які використовуються для узагальнення та характеристики основних властивостей набору даних (вибірки) за допомогою числових показників. Вона є основою для будь-якого подальшого статистичного аналізу, зокрема в педагогічних дослідженнях.

Описова статистика включає два основні класи показників: **міри центральної тенденції** (середні показники) та **міри мінливості** (показники розсіювання).

Міри центральної тенденції (Measures of Central Tendency)

Ці показники відображають типове, середнє значення вибірки, навколо якого групуються всі інші дані.

А. Середнє арифметичне

Найпоширеніший показник. Це сума всіх значень вибірки, поділена на їхню кількість.

Б. Медіана

Це середнє значення у впорядкованому наборі даних, яке ділить вибірку на дві рівні частини (50% значень лежать нижче медіани, 50% – вище).

В. Мода

Це значення, яке найчастіше трапляється у наборі даних.

Міри мінливості (Measures of Variability/Dispersion)

Ці показники відображають ступінь розкиду, розсіяння або мінливості даних навколо центральної тенденції.

Стандартне відхилення

Сутність: Найважливіший показник мінливості. Він показує середню відстань кожного значення від середнього арифметичного.

Технологія розрахунку стандартного відхилення:

1. Розрахунок середнього арифметичного.
2. Розрахунок дисперсії: це середнє арифметичне квадратів відхилень

кожного значення від середнього.

3. Розрахунок стандартного відхилення: Це квадратний корінь із дисперсії.

Перевірка гіпотези у магістерському дослідженні здійснюється за допомогою методів інференційної (висновкової) статистики. Їхня мета – оцінити, чи є спостережувані відмінності між групами (наприклад, між експериментальною та контрольною) статистично значущими, тобто чи викликані вони експериментальним впливом, а не випадковістю.

Статистичні критерії поділяються на дві великі групи: параметричні (для інтервальних/раціональних даних, що мають нормальний розподіл) та непараметричні (для порядкових/номінальних даних або даних з розподілом, відмінним від нормального).

Кореляційний аналіз – це метод інференційної статистики, який використовується для виявлення, вимірювання та оцінки тісноти (сили), напрямку (типу) та статистичної значущості зв'язку між двома або більше змінними чи педагогічними явищами.

Якісний аналіз даних – це процес систематизації, інтерпретації та пошуку значень, патернів (закономірностей) та зв'язків у нечислових даних (тексти, протоколи інтерв'ю, польові записи). Основною метою є глибинне розуміння досліджуваного явища, а не його кількісне вимірювання.

Основними технологіями якісного аналізу є **кодування** та **тематичний аналіз**.

Кодування (Coding) – це ключова технологія, яка полягає у систематичному присвоєнні міток (кодів) фрагментам тексту (словам, реченням, абзацам) для їхньої класифікації та подальшого аналізу. Код – це скорочена назва для ідеї, концепції чи теми.

Тематичний аналіз – це гнучкий та потужний якісний метод для ідентифікації, аналізу та звітування про патерни (теми) в даних. На відміну від Grounded Theory, він не завжди спрямований на побудову нової теорії, а частіше на опис та інтерпретацію основних ідей.

Тріангуляція (Triangulation) – це ключова методологічна технологія в наукових дослідженнях, яка передбачає використання декількох різних джерел даних, методів, дослідників або теоретичних підходів для вивчення одного й того ж явища.

Тема 5. Технології звітності, впровадження та публікації.

Інтерпретація результатів – це фінальний та найбільш творчий етап наукового дослідження, який полягає у наданні змісту, поясненні та теоретичному узагальненні емпіричних даних. На цьому етапі дослідник здійснює перехід від числових або описових фактів до нових знань і наукових положень, що виносяться на захист.

Наукові положення – це концентровані, лаконічні висновки теоретичного та практичного характеру, які є новими для науки, обґрунтовані результатами дослідження та виносяться дослідником на публічний захист. Вони є найвищим

рівнем теоретичного узагальнення.

Оформлення магістерської роботи вимагає дотримання державних стандартів (в Україні – ДСТУ) та університетських вимог, а також правил академічної доброчесності при роботі з джерелами.

Список використаних джерел (бібліографія) повинен бути оформлений за єдиним стандартом.

В Україні та міжнародній практиці найчастіше використовуються:

А. Гарвардський стиль (Harvard Style)

- Принцип: Стиль "автор-дата". У тексті вказується прізвище автора і рік видання.

- У списку: Джерела розташовуються за алфавітом (прізвище першого автора або назва).

- Приклад:

- Книга: Петренко, І. А. (2020). *Педагогіка партнерства*. Київ: Освіта.

- Стаття: Kovalenko, S. (2022). Digital literacy in primary school. *Educational Review*, 15(2), 45-60.

Б. АРА Style (American Psychological Association)

- Принцип: Також "автор-дата", широко використовується в педагогіці, психології та соціальних науках.

- Приклад (Сьоме видання АРА):

- Книга: Петренко, І. А. (2020). *Педагогіка партнерства*. Освіта.

- Стаття: Kovalenko, S. (2022). Digital literacy in primary school. *Educational Review*, 15(2), 45–60.

В. ДСТУ 8302:2015

- Принцип: Національний стандарт, часто вимагає використання порядкової нумерації джерел у списку, а у тексті – посилання на номер джерела в квадратних дужках.

Коректне цитування є основою академічної доброчесності. У тексті магістерської роботи мають бути чітко розмежовані власні думки та запозичений матеріал.

Види посилань та цитувань

1. Пряме цитування: Дослівне відтворення тексту, що береться у лапки. Обов'язково вказується сторінка джерела.

- *Приклад (АРА):* Як зазначає В. Іванов (2021), "методологія є ключем до успіху дослідження" (с. 15).

2. Непряме цитування (Парафраз): Передача основної ідеї автора власними словами без використання лапок. Обов'язково вказується автор і рік.

- *Приклад (АРА):* Дослідження показують, що емоційний інтелект значно впливає на успішність комунікації (Петренко, 2022).

3. Посилання на джерело в квадратних дужках (ДСТУ):

- *Приклад:* Теоретичні засади педагогічної взаємодії детально висвітлені у наукових працях [5; с. 45].

Основні вимоги до тексту

- Міжрядковий інтервал: 1.5.

- Шрифт: Times New Roman, 14 пт.
- Поля: Ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – 20 мм.
- Вирівнювання: За шириною.
- Нумерація: Наскрізна, починаючи з титульного аркуша, але номер ставиться з розділу "Зміст" (стор. 2). Номер сторінки ставиться по центру внизу.
- Заголовки: Назви розділів (РОЗДІЛ 1) пишуться великими літерами, жирним шрифтом. Назви підрозділів (1.1) – малими (крім першої), жирним шрифтом. Після назви розділу/підрозділу крапка не ставиться.

Звітність – це фінальний етап магістерського дослідження, на якому емпіричні результати перетворюються на чіткі висновки, що відповідають поставленим завданням, і конкретні практичні рекомендації, що мають цінність для закладів початкової освіти.

Апробація – це процес перевірки та підтвердження ефективності, коректності й доцільності результатів магістерського дослідження (моделі, методики, рекомендацій) на практиці.

Впровадження – це практичне застосування наукових результатів у діяльності закладів освіти.

Обидва процеси фіксуються через **публікації** у фахових виданнях та **документальні підтвердження** (довідки).

Публічний захист – це фінальний іспит, де магістрант повинен продемонструвати володіння темою, обґрунтованість результатів та здатність аргументовано відстоювати свої наукові положення. Успіх захисту визначається якістю візуалізації даних, структурою доповіді та ефективністю відповідей на запитання.

5. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Загальні положення

Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому здобувачі вищої освіти під керівництвом викладача закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають умінь та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань.

Основне завдання практичних занять – поглибити і закріпити знання, що одержані здобувачами на лекції та в процесі самостійної роботи над навчальною і науковою літературою, прищепити їм навички пошуку, узагальнення, критичного аналізу навчального матеріалу, тісніше пов'язувати теорію з практикою, уміння самостійно та творчо формулювати свої думки в усній формі, висувати і захищати свої погляди з питань, що розглядаються.

Якщо лекція закладає основи знань в узагальненої формі, то практичні заняття мають на меті перевірити, розширити, уточнити ці знання у поєднання різних форм проведення занять (диспути, які допомагають відпрацьовувати вміння доводити, переконувати, виробляти професійні навички; ролеві ігри, колективне творче обговорення найбільш складних питань навчального курсу, реферати-доповіді, індивідуальні творчі завдання тощо). Це і важливий засіб зворотного зв'язку у результаті коментарів і висновків викладача.

Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Підготовку до практичного заняття рекомендується починати з моменту читання лекції з відповідної теми та здійснювати її в певній послідовності. У процесі самостійної підготовки до практичних занять здобувачу спочатку рекомендується з'ясувати тему і питання практичного заняття. Заздалегідь підібрати, вивчити та законспектувати рекомендовану літературу, вивчити основні поняття проблеми, всебічно розглянути і усвідомити зміст питань, що виносяться на заняття. Корисно до кожного питання практичного заняття скласти розгорнуті плани відповіді. Перевірку засвоєння своїх знань здобувачі здійснюють за допомогою питань і завдань для самоконтролю, наведені під кожним планом заняття.

В ході дискусії на занятті здобувач має можливість не лише розширити свої знання, але й перевірити, уточнити, закріпити те, що він вивчив під час самостійної роботи. Приймаючи участь у практичному занятті, доцільно під час виступів інших здобувачів робити відповідні помітки в конспекті щодо найбільш цікавих питань.

Плідна та активна робота на практичному занятті значно підвищує ефективність опанування матеріалу та в подальшому заощаджує час на його повторення. На практичних заняттях здобувачі вчаться застосовувати теоретичні знання для проведення прикладних досліджень.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Практикум: Проєктування методологічного апарату магістерського дослідження.	2	2
2	Семінар-дискусія: Обґрунтування методологічних засад та вибір підходів.	2	
3	Тренінг: Технологія написання та структурування теоретичного розділу.	2	
4	Практикум: Технологія теоретичного моделювання.	2	
5	Практикум: Розробка інструментарію та забезпечення його валідності.	2	2
6	Практикум: Проєктування комплексного емпіричного дизайну (Mixed Methods).	2	
7	Тренінг: Технології збору якісних даних: Інтерв'ю та Кейс-стаді.	2	
8	Практикум: Технології кількісного аналізу: Описова статистика та гіпотеза.	2	
9	Практикум: Технології якісного аналізу та інтерпретації результатів.	2	
10	Тренінг: Звітність та публічний захист магістерської роботи.	2	
Усього:		20	4

Тема 1. Практикум: Проєктування методологічного апарату магістерського дослідження.

План

1. Сутність та функція наукового дослідження в педагогіці.
2. Специфіка досліджень у галузі Початкової освіти.
3. Рівні методології: Філософський (парадигми: гуманізм, синергетика), загальнонауковий (системний, діяльнісний підходи) та конкретно-науковий рівні.

Контрольні запитання і завдання:

1. У чому полягає ключова відмінність у формулюванні проблеми та актуальності для магістерської роботи порівняно з курсовою?
2. Як забезпечити кореляцію між предметом дослідження та науковою новизною? Чому предмет визначає межі Вашої роботи?
3. Наведіть приклади помилок у формулюванні гіпотези, які роблять її

неперевірюваною або очевидною. Як її перетворити на робочу?

4. Які критерії є визначальними при формулюванні цілей та завдань (теоретичних, емпіричних, практичних) магістерської роботи?

5. Як правильно обґрунтувати логіку дослідження у Вступі? Яка роль наукових положень, що виносяться на захист?

6. Чому так важливо чітко визначити термінологічний апарат на початку роботи? Як Ви переконаєтеся, що Ваше авторське визначення є коректним?

7. Які етичні аспекти слід врахувати вже на етапі вибору об'єкта дослідження (наприклад, конфіденційність даних учнів)?

8. Як впливає вибір методологічної парадигми (наприклад, постнекласичної) на кінцеве формулювання апарату дослідження?

Рекомендована література:

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.

2. Лунячек В. Е., Ткачова Н. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.

3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.

4. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с.

5. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ : Знання-Прес, 2023. 186 с.

Тема 2. Семінар-дискусія: Обґрунтування методологічних засад та вибір підходів.

План

1. Категоріальний апарат магістерського дослідження: Технології коректного формулювання проблеми, об'єкта, предмета, мети, завдань та гіпотези.

2. Етика наукового дослідження та академічна доброчесність.

3. Концептуальні засади: обґрунтування теоретичної основи роботи (теорії, підходи, принципи).

Контрольні запитання і завдання:

1. Поясніть сутність системного підходу та його обов'язкове застосування у магістерській роботі. Як він впливає на розробку Вашої педагогічної моделі?

2. У чому полягає специфіка застосування компетентнісного підходу у дослідженні початкової освіти в контексті НУШ?

3. Як пов'язані діяльнісний та особистісно орієнтований підходи? Чи можна їх застосовувати одночасно? Обґрунтуйте.

4. Наведіть приклад концептуального положення, що ґрунтується на синергетичному підході. У чому його наукова цінність?

5. Як філософські рівні методології (загальнонауковий, конкретно-науковий) визначають вибір принципів дослідження?

6. Чому недостатньо лише перерахувати методологічні підходи; необхідно

ще й обґрунтувати їхнє застосування?

7. Яким чином методологічна база дослідження впливає на вибір статистичних критеріїв для обробки даних?

Рекомендована література:

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.
2. Лунячек В. Е., Ткачова Н. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.
4. Рапкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с.
5. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ : Знання-Прес, 2023. 186 с.

Тема 3. Тренінг: Технологія написання та структурування теоретичного розділу.

План

1. Дизайн дослідження: Вибір стратегії (кількісна, якісна, змішана) відповідно до гіпотези.
2. Технології роботи з інформацією: Критичний аналіз наукових джерел, синтез та систематизація знань.
3. Теоретичне моделювання: Технологія розробки педагогічної моделі (наприклад, моделі формування компетентності) як елемент наукової новизни.

Контрольні запитання і завдання:

1. У чому полягає критичний аналіз наукових джерел? Чим він відрізняється від простого опису?
2. Які етапи включає технологія огляду літератури (Literature Review)? Як забезпечити його системність і логічну завершеність?
3. Як уникнути фрагментарності теоретичного розділу? Чому його структура має будуватися на логіці доведення?
4. Які міжнародні стандарти цитування (наприклад, APA) є актуальними для магістерських робіт в Україні? У чому їхня перевага над ДСТУ?
5. Обговоріть етичні наслідки та академічну відповідальність за некоректне цитування та плагіат. Які засоби контролю є найбільш ефективними?
6. Як правильно узагальнити та сформулювати теоретичні висновки до розділу, щоб вони не повторювали його зміст?
7. Чому варто надавати перевагу первинним джерелам (статті, монографії), а не вторинним (підручники, огляди)?
8. Які технології можна використовувати для систематизації великого обсягу інформації (наприклад, ментальні карти, бібліографічні менеджери)?

Рекомендована література:

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. *Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник*. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.
2. Лунячек В. Е., Ткачова Н. О. *Основи наукових досліджень: навчальний посібник*. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
3. Мокін Б. І. *Методологія та організація наукових досліджень: підручник*. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.
4. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. *Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Харків, 2022. 291 с.
5. Шейко В. М. *Організація та методика науково-дослідницької діяльності*. Київ : Знання-Прес, 2023. 186 с.

Тема 4. Практикум: Технологія теоретичного моделювання.

План

1. Огляд літератури (Literature Review): Технологія структурування та написання теоретичного розділу магістерської роботи.
2. Типи дослідницьких стратегій: Специфіка Case Study (тематичне дослідження), Grounded Theory (обґрунтована теорія) та Action Research (дослідження дією).

Контрольні запитання і завдання:

1. Що таке педагогічна модель і чому вона є обов'язковим елементом наукової новизни магістерської роботи?
2. Які обов'язкові блоки (компоненти) має включати структурно-функціональна модель (цільовий, структурний, змістовий, результативний)?
3. Як Ви обґрунтуєте відмінність Вашої моделі від уже існуючих? У чому полягає її інноваційність?
4. Яку роль відіграє метод ідеалізації при розробці моделі? Як він пов'язаний із прогностичною функцією?
5. Чому недостатньо просто намалювати схему? Як текстовий опис кожного елемента моделі забезпечує її науковість?
6. Обговоріть, як системний підхід допомагає визначити взаємозв'язки між компонентами моделі.
7. Наведіть приклад моделі, яка була б непридатна для дослідження у початковій школі, та поясніть чому.
8. Як модель досліджуваного явища стає основою для розробки критеріїв та методики дослідження?

Рекомендована література:

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. *Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник*. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.
2. Лунячек В. Е., Ткачова Н. О. *Основи наукових досліджень: навчальний посібник*. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
3. Мокін Б. І. *Методологія та організація наукових досліджень: підручник*. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.
4. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. *Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Харків, 2022. 291 с.

5. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ : Знання-Прес, 2023. 186 с.

Тема 5. Практикум: Розробка інструментарію та забезпечення його валідності.

План

1. Вимоги до емпіричних методів: Критерії валідності (відповідність меті) та надійності (точність) інструментарію. Методи їхньої перевірки.
2. Технологія розробки авторських методик: Алгоритм створення опитувальників, анкет, тестів, орієнтованих на молодший шкільний вік.

Контрольні запитання і завдання:

1. У чому полягає філософська різниця між валідацією та надійністю? Чому методика може бути надійною, але не валідною?
2. Обговоріть етичні вимоги до інструментарію: як забезпечити, щоб запитання не травмували та не викликали соціально бажаних відповідей?
3. Які технології використовуються для перевірки змістової валідності (наприклад, метод експертних оцінок)? Які вимоги до експертів?
4. Як правильно використовувати шкалу Лайкерта у педагогічних дослідженнях? У чому переваги п'ятибальної шкали над трибальною?
5. Наведіть приклади помилок при складанні питань анкети (подвійне заперечення, занадто складні терміни). Як їх уникнути?
6. Як пілотажне дослідження (пробний зріз) допомагає скоригувати інструментарій? Які висновки можна зробити за його результатами?
7. Які існують методики перевірки надійності (ретест, паралельні форми) і який з них найдоцільніший у Вашому дослідженні?
8. Обґрунтуйте використання проєктивних методик у початковій школі. Які труднощі виникають при інтерпретації отриманих даних?

Рекомендована література:

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.
2. Лунячек В. Е., Ткачова Н. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.
4. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с.
5. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ : Знання-Прес, 2023. 186 с.

Тема 6. Практикум: Проєктування комплексного емпіричного дизайну (Mixed Methods).

План

1. Методи збору даних: Технології проведення глибинного інтерв'ю, фокус-груп та спостереження.
2. Специфіка роботи з батьками та вчителями.
3. Педагогічний експеримент: Види, етапи (констатуючий, формуючий, контрольний) та технології забезпечення чистоти експерименту.

Контрольні запитання і завдання:

1. У чому переваги використання змішаних методів (Mixed Methods) у магістерській роботі порівняно з чисто кількісним чи якісним дизайном?
2. Наведіть приклади дизайну змішаних методів (послідовний: кількісний → якісний; паралельний) і поясніть, коли який доцільно застосовувати.
3. Чому формуючий експеримент є головним інструментом для перевірки педагогічної гіпотези, і які його обмеження?
4. Як забезпечити репрезентативність вибірки для магістерського дослідження? Обговоріть методи: рандомізована, стратифікована, цільова вибірка.
5. Які етичні та організаційні вимоги потрібно виконати, щоб забезпечити "чистоту експерименту" (уникнути ефекту Хоторна)?
6. Як правильно описати зміст формуючого впливу (інноваційної методики) у магістерській роботі, щоб його можна було відтворити?
7. Яку роль відіграє контрольна група? Які критерії використовуються для її формування?
8. Розробіть календарний план-схему свого експерименту, вказавши терміни, методи та мету на кожному з трьох етапів.

Рекомендована література:

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.
2. Луначек В. Е., Ткачова Н. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.
4. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с.
5. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ : Знання-Прес, 2023. 186 с.

Тема 7. Тренінг: Технології збору якісних даних: Інтерв'ю та Кейс-стаді.

План

1. Основи описової статистики: Технології розрахунку середніх тенденцій (середнє, медіана, мода) та мір мінливості (стандартне відхилення).
2. Технології перевірки гіпотези: Основи застосування статистичних критеріїв для виявлення значущості відмінностей між групами (параметричні/непараметричні).

Контрольні запитання і завдання:

1. Які переваги глибинного напівстандартизованого інтерв'ю перед звичайною анкетною? Коли його використання є обґрунтованим?
2. Які технології варто використовувати, щоб мінімізувати суб'єктивність дослідника під час проведення та протоколювання інтерв'ю?
3. У чому полягає технологія Case Study (тематичного дослідження)? Наведіть приклад, коли цей метод є провідним у дослідженні початкової освіти.
4. Як правильно розробити гайд (сценарій) інтерв'ю, щоб забезпечити його гнучкість, але при цьому зберегти фокус на темі?
5. Обговоріть правила ведення та фіксації польових записів та транскриптів інтерв'ю. Як забезпечити їхню конфіденційність?
6. Чому аналіз продуктів діяльності учнів є важливим джерелом якісних даних? Що саме можуть "розповісти" малюнки чи творчі завдання?
7. Які етичні обмеження накладаються на дослідника при вивченні інтимних або конфліктних кейсів у школі?
8. Як якісні методи допомагають пояснити результати, отримані кількісними методами?

Рекомендована література:

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.
2. Луначек В. Е., Ткачова Н. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.
4. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с.
5. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ : Знання-Прес, 2023. 186 с.

Тема 8. Практикум: Технології кількісного аналізу: Описова статистика та гіпотеза.

План

1. Кореляційний аналіз: Технологія визначення та інтерпретації зв'язків між педагогічними явищами.
2. Технології якісного аналізу: Кодування даних, тематичний аналіз протоколів інтерв'ю та польових записів.
3. Тріангуляція: Технологія інтеграції результатів, отриманих різними методами, для підвищення достовірності.

Контрольні запитання і завдання:

1. Чому використання середнього арифметичного є недостатнім для аналізу педагогічних даних? Яка роль медіани та моди?
2. Як правильно вибрати статистичний критерій для перевірки гіпотези? У чому різниця між параметричними (t-критерій) та непараметричними (U-критерій) критеріями?

3. Поясніть, що таке рівень значущості (наприклад, $\rho \leq 0.05$) і як він впливає на прийняття рішення щодо гіпотези.
4. Яку роль відіграє стандартне відхилення (SD)? Які висновки можна зробити, якщо цей показник дуже великий?
5. Як правильно організувати таблицю даних в MS Excel, щоб вона була готова до імпорту та обробки у статистичних програмах?
6. У чому полягає завдання кореляційного аналізу? Наведіть приклад хибної кореляції у педагогіці.
7. Як результати описової статистики (наприклад, порівняння середніх) формують основу для подальшого інференційного (висновкового) аналізу?
8. Чому необхідно спочатку перевіряти нормальність розподілу даних, перш ніж обирати статистичний критерій?

Рекомендована література:

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.
2. Луначек В. Е., Ткачова Н. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.
4. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с.
5. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ : Знання-Прес, 2023. 186 с.

Тема 9. Практикум: Технології якісного аналізу та інтерпретації результатів.

План

1. Інтерпретація результатів: Технології переходу від емпіричних фактів до теоретичних узагальнень та формулювання наукових положень, що виносяться на захист.
2. Оформлення магістерської роботи: Вимоги до структури, оформлення бібліографії та цитувань за міжнародними стандартами.
3. Звітність: Технологія написання обґрунтованих висновків та практичних рекомендацій для закладів початкової освіти.

Контрольні запитання і завдання:

1. Поясніть технологію тематичного кодування (тематичний аналіз) якісних даних. Як перейти від кодів до тем (категорій)?
2. Що таке триангуляція даних і як вона забезпечує достовірність (валідизацію) висновків у магістерській роботі?
3. Як правильно інтерпретувати результати, переходячи від емпіричних фактів до теоретичних узагальнень?
4. Які правила застосовуються при візуалізації даних? Який тип діаграм найбільш ефективний для порівняння результатів КГ та ЕГ?

5. У чому полягає аналіз наративів? Як історії, розказані вчителями, допомагають зрозуміти складні педагогічні процеси?
6. Як якісний аналіз допомагає пояснити причини виявлених кількісних тенденцій, які не пояснює статистика?
7. Чому варто уникати надмірного цитування у розділі аналізу результатів? Як інтегрувати цитати з власною інтерпретацією?
8. Обговоріть, як результати аналізу мають підтвердити або спростувати Вашу гіпотезу. Чи може гіпотеза бути спростованою?

Рекомендована література:

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.
2. Лунячек В. Е., Ткачова Н. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.
4. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с.
5. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ : Знання-Прес, 2023. 186 с.

Тема 10. Тренінг: Звітність та публічний захист магістерської роботи.

План

1. Апробація та впровадження: Технології підготовки матеріалів до публікацій у фахових виданнях (статті, тези).
2. Публічний захист: Технології візуалізації даних, підготовки доповіді та ефективною відповіді на критичні запитання комісії.

Контрольні запитання і завдання:

1. Яке правило кореляції має бути дотримане при написанні Висновків до роботи? (Висновок = Відповідь на Завдання).
2. Як сформулювати наукові положення, що виносяться на захист, щоб вони були конкретними, новими та перевіреними?
3. Які стратегії слід використовувати для підготовки ефективною доповіді (на 10 хвилин) та візуалізації ключових результатів?
4. У чому полягає апробація результатів дослідження? Які вимоги висуваються до публікацій для магістрів?
5. Як забезпечити конкретність та адресність практичних рекомендацій (для вчителів, адміністрації, батьків)?
6. Обговоріть типові критичні запитання комісії, що стосуються методології та валідності Ваших результатів. Як на них відповідати?
7. Як правильно оформити Додатки? Який матеріал є обов'язковим для включення?
8. Яку роль відіграє рефлексія дослідника у заключному слові під час захисту?

Рекомендована література:

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.
2. Лунячек В. Е., Ткачова Н. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.
4. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с.
5. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ : Знання-Прес, 2023. 186 с.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		Денна	Заочна	
1	<p>1. Концептуальний аналіз та глосарій: Опрацювати 3-4 джерела щодо методології (включно із закордонними). Створити концептуально-термінологічний апарат своєї роботи, визначивши 10-15 ключових понять та їхні авторські дефініції.</p> <p>2. Обґрунтування та коригування апарату: Фіналізувати формулювання об'єкта, предмета, мети, завдань та гіпотези своєї магістерської роботи. Обґрунтувати (письмово, 0.5 сторінки) відповідність предмета об'єкту та меті.</p> <p>3. Аналіз наукової новизни: Проаналізувати 3-4 захищені магістерські роботи. Визначити, у чому полягала їхня наукова новизна (наприклад, розроблена модель, критерії). Сформулювати власну очікувану наукову новизну за 2-3 пунктами.</p>	5	7	<i>Індивідуальне опитування, групова співбесіда, перевірка практичних завдань, тестування</i>
2	<p>1. Теоретичний аналіз підходів: Вивчити сутність системного, компетентнісного та діяльнісного підходів. Скласти порівняльну таблицю їхнього застосування у початковій освіті.</p> <p>2. Обґрунтування застосування: Написати обґрунтування (1 сторінка) застосування двох обраних Вами методологічних підходів до своєї теми, пояснюючи, як вони вплинуть на структуру дослідження.</p> <p>3. Проектування концептуальних положень: Сформулювати 5-7 концептуальних положень (ідей, що відображають авторську позицію), які лежать в основі Вашої роботи і можуть бути винесені на захист.</p>	5	7	
3	1. Поглиблений пошук джерел:	5	7	

	<p>Провести пошук та відібрати 10-15 найактуальніших джерел (з них не менше 3-х – іноземні) за обраною темою. Оформити бібліографічний список за вимогами ДСТУ або міжнародного стандарту (APA/MLA).</p> <p>2. Проектування плану-проспекту: Скласти план-проспект теоретичного розділу (Розділ 1) із чітким визначенням логіки підрозділів (1.1, 1.2, 1.3). Обґрунтувати доцільність такої структури.</p> <p>3. Практика цитування та посилань: Вибрати 3 джерела. Зробити з кожного джерела по 2 приклади коректного цитування (пряме та непряме) та оформити внутрішньотекстові посилання за обраним стандартом.</p>			
4	<p>1. Аналіз педагогічних моделей: Проаналізувати 3 педагогічні моделі (впровадження, розвитку, формування), які використовуються у сфері початкової освіти. Виділити їхні спільні та відмінні елементи.</p> <p>2. Проектування власної моделі: Розробити макет (схему) власної моделі досліджуваного Вами явища (наприклад, моделі формування цифрової компетентності). Визначити цільовий, структурний, змістовий та результативний блоки.</p> <p>3. Обґрунтування моделі: Написати пояснювальну записку до розробленої моделі, обґрунтовуючи функції кожного блоку та її наукову новизну (0.5 сторінки).</p>	5	8	
5	<p>1. Розробка авторської анкети: Скласти авторський опитувальник (10-15 питань) для вчителів або батьків. Використати шкалу Лайкерта та/або шкалу оцінки частоти.</p> <p>2. Обґрунтування валідності: Підготувати обґрунтування змістової валідності розробленого опитувальника, пояснюючи, як питання охоплюють усі</p>	5	7	

	<p>вимірювані критерії. Скласти проєкт звернення до експертів для оцінки валідності.</p> <p>3. Аналіз надійності: Опрацювати технології перевірки надійності (ретест, паралельні форми, внутрішня узгодженість). Запропонувати та описати один із методів, яким Ви могли б перевірити надійність свого опитувальника.</p>			
6	<p>1. Аналіз дизайну: Знайти та проаналізувати 2 статті, у яких використано змішані методи (Mixed Methods) у педагогіці. Визначити, який саме дизайн застосовано (послідовний, паралельний) та з якою метою.</p> <p>2. Проектування програми експерименту: Розробити детальну програму формуючого експерименту для своєї теми, включаючи опис КГ та ЕГ, зміст формуючого впливу та календарний план на 4-6 тижнів.</p> <p>3. Обґрунтування змішаної стратегії: Обґрунтувати (письмово, 0.5 сторінки), чому для Вашого дослідження є доцільним застосування саме змішаної стратегії (наприклад, чому кількісних даних недостатньо без якісних).</p>	5	8	
7	<p>1. Розробка гайду інтерв'ю: Скласти детальний гайд (сценарій) глибинного напівстандартизованого інтерв'ю (15-20 питань), орієнтованого на вчителя початкової школи, згрупувавши питання у логічні блоки.</p> <p>2. Аналіз кейсу: Опрацювати технологію case study (тематичного дослідження). Знайти та проаналізувати приклад кейсу з початкової освіти (наприклад, кейс про інклюзію) за схемою: контекст, проблема, рішення, результат.</p> <p>3. Технологія польових записів: Опрацювати технологію ведення польових записів під час</p>	5	7	

	спостереження/інтерв'ю. Скласти зразок фрагменту польових записів із зауваженнями щодо реакцій респондента.			
8	<p>1. Підготовка даних до аналізу: Зібрати умовні (гіпотетичні) дані за своєю авторською методикою для 30 респондентів (15 в КГ, 15 в ЕГ). Ввести дані до MS Excel та організувати таблицю для статистичної обробки.</p> <p>2. Розрахунок описової статистики: На основі введених даних (КГ та ЕГ) провести розрахунок середніх показників, медіани та стандартного відхилення. Порівняти показники КГ та ЕГ на констатуючому етапі.</p> <p>3. Обґрунтування статистичного критерію: Опрацювати матеріал щодо застосування параметричних та непараметричних критеріїв. Визначити та обґрунтувати, який статистичний критерій Ви будете використовувати для перевірки своєї гіпотези (наприклад, t-критерій Стьюдента або U-критерій Манна-Уїтні).</p>	5	8	
9	<p>1. Тематичне кодування: Вибрати фрагмент (0.5 сторінки) із транскрипту інтерв'ю (уявний або реальний). Провести початкове кодування (виділити ключові слова/фрази) та тематичний аналіз (згрупувати коди у 3-4 теми).</p> <p>2. Візуалізація та інтерпретація: Побудувати графіки (гістограми) для візуалізації динаміки результатів (порівняння КГ та ЕГ на контрольному етапі). Написати аналітичну довідку (1 сторінка) з інтерпретацією отриманих результатів.</p> <p>3. Аналіз тріангуляції: Опрацювати технологію тріангуляції. Запропонувати схему, як саме Ви будете зіставляти (інтегрувати) результати свого кількісного тесту та якісного інтерв'ю для підтвердження висновків.</p>	5	7	
10	1. Формулювання висновків та	5	8	

<p>положень: Написати чорновий варіант Висновків до магістерської роботи (5-7 пунктів, що відповідають завданням). Сформулювати 3-5 наукових положень, які виносяться на захист.</p> <p>2. Розробка рекомендацій: Сформулювати 5-7 конкретних практичних рекомендацій для впровадження результатів Вашого дослідження у практику закладів початкової освіти. Рекомендації мають бути адресними (для вчителів, адміністрації).</p> <p>3. Підготовка доповіді та відповідей: Підготувати план доповіді (на 10 хвилин) та скласти список із 5 найскладніших критичних запитань, які можуть бути поставлені на захисті. Прописати тези відповідей на ці запитання.</p>			
Усього:	50	74	

7. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА (ІНДЗ)

№ з/п	Завдання	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	<p style="text-align: center;">Тематика (за вибором)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема вибору філософської парадигми (постпозитивізм vs. конструктивізм) у педагогічних дослідженнях НУШ. 2. Технологія обґрунтування системного підходу як провідної методологічної засади магістерської роботи. 3. Критичний аналіз: вимоги до формулювання наукової гіпотези у кількісному та якісному дослідженні. 4. Action Research (Дослідження дією) як технологія професійного розвитку вчителя-магістра: етапи та особливості застосування. 5. Методологічні особливості Case Study (тематичного дослідження) у вивченні інклюзивної практики в початковій освіті. 6. Grounded Theory (Обґрунтована теорія): можливості та обмеження застосування для створення нових педагогічних концепцій. 7. Технологія інтеграції Mixed Methods (змішаних методів): обґрунтування вибору послідовного або паралельного дизайну. 8. Наукова Новизна: аналіз критеріїв визначення новизни (теоретична модель, нова методика, нові критерії оцінювання) у магістерських роботах. 9. Етика наукового дослідження: проблема інформованої згоди при роботі з учнями молодших класів та їхніми батьками. 10. Технологія розробки та обґрунтування педагогічної моделі як елемент захисту наукових положень. 11. Критичний аналіз якості наукових джерел: використання баз даних Scopus та Web of Science для відбору літератури. 12. Технологія уникнення академічного плагіату: аналіз методів парафразування та коректного цитування за стандартами APA/MLA. 13. Валідність та надійність: аналіз методів перевірки змістової валідності авторських методик через експертні оцінки. 	10	10

	<p>14. Проблема формування репрезентативної вибірки у дослідженні початкової школи (рандомізація, стратифікація).</p> <p>15. Методика та технологія проведення глибинного інтерв'ю з педагогами: розробка гайда та протоколювання.</p> <p>16. Технологія забезпечення "чистоти експерименту": методи усунення сторонніх змінних (наприклад, ефект Хоторна) під час формуючого зрізу.</p> <p>17. Проєктивні методики у дослідженні молодших школярів: етичні аспекти та особливості інтерпретації результатів.</p> <p>18. Аналіз продуктів діяльності: вивчення учнівських проєктів та творчих робіт як джерело емпіричних даних.</p> <p>19. Розробка критеріально-рівневої шкали для оцінювання сформованості компетентностей (використання шкали Лайкерта).</p> <p>20. Пілотажне дослідження (пробний зріз), його роль у корекції інструментарію та процедури експерименту.</p> <p>21. Практичне застосування описової статистики (середнє, медіана, стандартне відхилення) в MS Excel для аналізу педагогічних даних.</p> <p>22. Технологія вибору статистичного критерію (t-критерій Стьюдента vs. U-критерій Манна-Уїтні) залежно від типу даних.</p> <p>23. Кореляційний аналіз: технологія визначення та інтерпретації зв'язків між педагогічними явищами (наприклад, між мотивацією та успішністю).</p> <p>24. Кодування та тематичний аналіз якісних даних: практика роботи з транскриптами інтерв'ю.</p> <p>25. Технологія тріангуляції для зіставлення кількісних (тести) та якісних (інтерв'ю) результатів.</p> <p>26. Технологія візуалізації даних: вибір та обґрунтування типу графіків та діаграм для презентації результатів магістерської роботи.</p> <p>27. Формулювання наукових положень, що виносяться на захист: вимоги до їхньої конкретності та зв'язку з науковою новизною.</p> <p>28. Технологія написання висновків та обґрунтованих практичних рекомендацій для закладів початкової освіти.</p> <p>29. Підготовка наукової статті (тез) до публікації у фаховому виданні: вимоги до структури та оформлення.</p>		
--	--	--	--

	30.Публічний захист: технологія підготовки ефективної доповіді та стратегії відповіді на критичні та каверзні запитання комісії.		
	Усього:	10	10

8. КРИТЕРІЙ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

У процесі викладання дисципліни «Методологія та технології наукового дослідження в галузі початкової освіти» застосовуються поточний контроль та підсумковий контроль.

Форми поточного і підсумкового контролю

Поточний контроль (<i>практичні заняття, самостійна робота, контрольні модульні роботи, ІНДЗ тощо</i>)		ІНДЗ	Разом	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Теми	Бали				
Тема 1	0–7	0–70	0-10	0-80	0–20
Тема 2	0–7				
Тема 3	0–7				
Тема 4	0–7				
Тема 5	0–7				
Тема 6	0–7				
Тема 7	0–7				
Тема 8	0–7				
Тема 9	0–7				
Тема 10	0–7				

Для оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів під час проведення практичних занять з дисципліни «Методологія та технології наукового дослідження в галузі початкової освіти» застосовується поточний контроль.

Практичне заняття включає проведення контролю знань, умінь та навичок, постановку загальної проблеми (завдання) викладачем та її обговорення за участю здобувачів, розв'язання контрольних питань і завдань, їх перевірку та оцінювання. На кожному практичному занятті викладач оцінює підготовлені здобувачами завдання, виступи, активність у дискусії, уміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.
	1 бал	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей,

		допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
	2 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
	3 бали	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
	4 бали	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
	5 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Самостійна роботи	0 балів	завдання не виконано
	1 бал	Завдання виконане формально без власних роздумів. Завдання виконано частково, містить суттєві помилки методичного та розрахункового характеру.
	2 бали	Завдання виконано повністю і вчасно, без зауважень. Здобувач володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання, уміння

		у стандартних ситуаціях; користується необхідними навчально-методичними матеріалами.
Оцінювання доповіді з використанням ІІІ		
Прозорість використання ІІІ	0	Вказано факт використання, описано, як саме
Критичне осмислення	0-1	Продемонстровано аналіз і редагування згенерованого тексту
Зміст і структура	0-1	Відповідає вимогам, логічна, фахова. (Додатково див. критерії оцінювання доповіді)
Самостійність і оригінальність	0-3	Є власні думки, творчий підхід. (Додатково див. критерії оцінювання доповіді)
Оформлення і мова	0-1	Дотримано академічних стандартів. (Додатково див. критерії оцінювання доповіді)
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (доповідь)	0 балів	завдання не виконано
	1-3 бали	Доповідь має компеллятивний характер; висловлювання не відповідає вимогам. Відсутня презентація.
	4-7 бали	Доповідь підготовлено формально, без власних роздумів і наведення практичних прикладів. Не достовірна інформація у доповіді (відсутня наявність посилань на джерела первинної інформації). Робота є змістовною з послідовністю викладу матеріалу, допущені незначні логічні помилки. Недоліки спостерігаються під час аргументації основних положень, встановленні причинно-наслідкових зв'язків. Здобувач освіти переважно дотримується лексичних, граматичних, стилістичних норм усного мовлення, проте припускається помилок різного характеру. Здобувач почуває себе скуто, невпевнено і напружено, відсутній контакт з аудиторією. Мультимедійна презентація значною мірою не відповідає вимогам: відсутнє логічне завершення презентації у вигляді висновків, список використаних джерел. Слайди з текстовою інформацією виглядають у вигляді реферату (іноді ілюстровані), переписаною з підручників, посібників, інтернету. Наявні стилістичні та граматичні помилки.
	8-10 балів	Доповідь підготовлено з творчим підходом, проілюстровано (наявна презентація), продемонстровано власні роздуми, висновки, зміст відповідає заявленій темі. Здобувач вищої

	<p>освіти, глибоко й обґрунтовано розглядає предмет дослідження, посилається на джерела первинної інформації. Адекватно обґрунтовує наведені дані й факти доповіді, які характеризуються цілісністю та композиційною грамотністю. Здобувачем використано достатній обсяг високоякісних інформаційних джерел, демонструє уміння логічно, правильно, точно, етично й емоційно висловлювати думку відповідно до змісту дослідження; володіє технікою і культурою мовлення, демонструє слухачам процес зародження і розвитку думки, використовує цитування, вдало імпровізує. Доповідь здобувача викликала велике зацікавлення й жваве обговорення у студентському середовищі, наявні позитивні коментарі. Презентація виконана з дотриманням усіх вимог (структура, принципи науковості, послідовності у відборі текстового матеріалу; гармонійний дизайн; дотримано правил використання шрифтів, кольорового поєднання, стильової єдності оформлення); ілюстрації відповідають змісту презентації; дотримано норм літературної мови. Презентація в повній мірі ілюструє й унаочнює доповідь.</p>
--	--

Оцінки, одержані студентом за практичні заняття, ураховуються при визначенні семестрової підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання за всіма видами контролю:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)

0–34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)
------	---	---

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія та технології наукового дослідження в галузі початкової освіти»;
- Силабус
- Опорний конспект лекцій;
- Лекції-презентації;
- Питання для самоконтролю;
- Завдання для самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи.

10. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 117 с.
2. Луначек В. Е., Ткачова Н. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с.
4. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с.
5. Cohen Louis; Manion Lawrence; Morrison Keith. Research Methods in Education (9th Edition). London; New York: Routledge, 2023.

Допоміжна

1. Бліхар В. Організація наукових досліджень у сфері менеджменту та безпеки організації : підручник. Хмельницький : Вид-во ХУУП ім. Леоніда Юзькова, 2022. 443 с.
2. Бориченко К. В., Гудзь А. О., Панфілов О. Є. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посіб для здобувачів вищої освіти 1 курсу магістрат. ф-ту адвокатури та антикорупц. діяльності. Одеса : Фенікс, 2022. 48 с.
3. Бургин М. С. Вступ до сучасної методології науки. Київ: Знання, 2021. 113 с.
4. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках : навч. посіб. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.

5. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії). Харків : Право, 2023. 31 с.

6. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ : Знання-Прес, 2020. 186 с.

7. Veronika Leonova, Bohdan Semchuk, Svitlana Havryliuk, Lesia Karnaukh, Viktoriia Balakirieva, Iryna Palshkova, Olena Bida. (2022) Professional Mobility as a Factor of Professional Success of a Modern Specialist in the Conditions of Distance Learning. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.22 No.8. P. 260-268. *Web of Science*.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL : <http://www.mon.gov.ua>

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт. URL : <http://odnb.odessa.ua/>.

4. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>